

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

23.08.2021.

Nr. 87

(prot. Nr.32, 2.p)

Par kapitāla atdeves likmi dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, savas kompetences ietvaros patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem.

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Regulatora 2018.gada 13.augusta lēmuma Nr.1/23 “Kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika) 3.punktu Regulators reizi gadā līdz 1.septembrim sagatavo kapitāla atdeves likmes aprēķinu un ar lēmumu nosaka kapitāla atdeves likmi.
2. Atbilstoši Metodikas 3.punktam Regulatora noteikto kapitāla atdeves likmi dabasgāzes pārvades sistēmas operators, dabasgāzes sadales sistēmas operators un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators piemēro, aprēķinot dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma, dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu projektu, kura spēkā stāšanās datums plānots nākamajā kalendārajā gadā pēc Regulatora lēmuma par kapitāla atdeves likmes noteikšanu pieņemšanas datuma.
3. Atbilstoši Metodikas 9.¹1.apakšpunktam dabasgāzes pārvades sistēmas operators, dabasgāzes sadales sistēmas operators un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators piemēro vidējo svērto kapitāla atdeves likmi reālā izteiksmē.
4. Atbilstoši Metodikas 4.2.apakšpunktam vidējo svērto kapitāla atdeves likmi reālā izteiksmē ($wacc_r$) aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$wacc_r = \left(\frac{1 + \left(r_e \times \frac{E}{(E+D)} \times \frac{1}{(1-t)} + r_d \times \frac{D}{(E+D)} \right)}{1 + PCI_{izm}} \right) - 1,$$

kur r_e ir pašu kapitāla atdeves likme [%];

$E/(E+D)$ – pašu kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu, kuras vērtība tiek pieņemta 50%;

r_d – aizņemtā kapitāla atdeves likme [%];

$D/(E+D)$ – aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu, kuras vērtība tiek pieņemta 50%;

t – uzņēmumu ienākuma nodokļa likme;

PCI_{izm} – patēriņa cenu gada vidējo (janvāris–decembris) pārmaiņu piecu iepriekšējo kalendāro gadu vidējā vērtība [%]. Ja PCI_{izm} vērtība ir negatīva, aprēķinā izmanto vērtību 0%.

5. Atbilstoši Metodikas 5.punktam pašu kapitāla atdeves likmi aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$r_e = r_f + r_c + \beta_e \times r_m + s_e,$$

kur r_f ir bezriskā likme, kas noteikta kā Eiropas Centrālās bankas ikmēneša publicētā Vācijas valdības desmit gadu obligāciju vērtspapīru otrreizējā tirgus gada vidējā procentu likme desmit gadu periodā [%];

r_c – valsts riska piemaksa, ko aprēķina kā Latvijas un Vācijas valsts desmit gadu obligāciju vērtspapīru otrreizējā tirgus gada vidējo procentu likmju starpību [%];

β_e – pašu kapitāla beta koeficients;

r_m – tirgus riska piemaksa [%];

s_e – Regulatora novērtēta pašu kapitāla izmēra riska piemaksa, ko piemēro komersants, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst mikrouzņēmumu vai mazo uzņēmumu kategorijai [%].

6. Atbilstoši Metodikas 6.punktam pašu kapitāla beta koeficientu aprēķina atbilstoši pašu un aizņemtā kapitāla struktūrai saskaņā ar šādu formulu:

$$\beta_e = \beta_a \times \left[1 + (1 - t) \times \left(\frac{D}{E} \right) \right],$$

kur β_a – nozares aktīvu beta koeficients;

D/E – nozares aizņemtā un pašu kapitāla vidējā attiecība. Ņemot vērā, ka pašu kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu un aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu ir vienādas, $D/E=1$.

7. Atbilstoši Metodikas 7.punktam aizņemtā kapitāla atdeves likmi aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$r_d = r_{dm} + s_d,$$

kur r_{dm} – Eiropas Centrālās bankas ikmēneša publicētā nefinanšu sabiedrībām *euro* valūtā izsniegto kredītu (ar sākotnējo termiņu ilgāku par pieciem gadiem; atlikumiem) gada vidējā procentu likme desmit gadu periodā [%];

s_d – Regulatora novērtēta aizņemtā kapitāla izmēra riska piemaksa, ko piemēro komersants, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst mikrouzņēmumu vai mazo uzņēmumu kategorijai [%].

8. Atbilstoši Metodikas 8.punktam līdz 2024.gadam aizņemtā kapitāla atdeves likmes r_d noteikšanai izmanto Eiropas Centrālās bankas publicētos statistikas datus par periodu, kas sākas ar 2014.gada 1.janvāri.

9. Izmantojot Eiropas Centrālās bankas tīmekļvietnē www.ecb.europa.eu publicētos datus, Regulators konstatē, ka Vācijas valdības desmit gadu obligāciju vērtspapīru otrreizējā tirgus gada vidējā procentu likme (r_f) periodā no 2011.gada augusta līdz 2021.gada jūlijam ir 0,54%¹.

10. Izmantojot Eiropas Centrālās bankas tīmekļvietnē www.ecb.europa.eu publicētos datus, Regulators konstatē, ka valsts riska piemaksa (r_c), kas aprēķināta kā Latvijas un Vācijas valsts desmit gadu obligāciju vērtspapīru otrreizējā tirgus gada vidējo procentu likmju vidējā starpība periodā no 2016.gada augusta līdz 2021.gada jūlijam, ir 0,47%.

11. Saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 3.panta pirmo daļu uzņēmumu ienākuma nodokļa likme (t) ir 20%.

12. Izmantojot Eiropas Enerģētikas regulatoru padomes (turpmāk - EERP) apkopotos datus, kas pieejami jaunākajā publikācijā “Ziņojums par Eiropas enerģētikas tīklu regulēšanas

¹ Šis un visi citi aprēķinā izmantotie rādītāji skatīti uz 2021.gada 18.augustu.

ietvaru 2020” (turpmāk – EERP Ziņojums) tīmekļvietnē www.ceer.eu, Regulators konstatē, ka EERP dalībvalstu, kur beta koeficienta korekcijas formulā tiek ņemta vērā nodokļu ietekme², vidējais aktīvu beta koeficients dabasgāzes nozarē (β_a) ir 0,45. Regulatora ieskatā, pieeja, kurā tiek izmantoti citiem regulētiem dabasgāzes nozares komersantiem (pārvades un sadales sistēmu operatoriem) EERP dalībvalstu regulatīvo iestāžu kapitāla atdeves likmju aprēķināšanā piemērotie beta koeficienti, ir pamatota, ņemot vērā, ka šie beta koeficienti piemēroti komersantiem, kas sniedz infrastruktūras pakalpojumus līdzīgos apstākļos (regulētā vidē). Ievērojot Metodikas 6.punktu, izmantojot šā lēmuma konstatējošās daļas 11.punktā norādīto rādītāja skaitlisko vērtību un aktīvu beta koeficienta dabasgāzes nozarē vērtību, dabasgāzes nozares pašu kapitāla beta koeficients (β_e) ir 0,81.

13. Tirgus riska piemaksa novērtēta, izmantojot EERP Ziņojumā apkopotos datus par dalībvalstu regulatīvo iestāžu izmantoto starptautisko ekspertu novērtējumu par kapitāla tirgiem. EERP dalībvalstu vidējā tirgus riska piemaksa³ (r_m) ir 4,94%.
14. Pašu kapitāla izmēra riska piemaksa, ko piemēro komersants, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst mikrouzņēmumu vai mazo uzņēmumu kategorijai (s_e) (neatkarīgi no nozares), ir novērtēta, izmantojot regulēto siltumapgādes pakalpojumu sniedzēju datus un Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes apkopotos uzņēmējdarbības finanšu datus no komersantu gada pārskatiem 2016. un 2017.gadā par ekonomiski aktīvajiem komersantiem (institucionālais sektors S110000 “Nefinanšu sabiedrības”) tautsaimniecībā. Novērtētā pašu kapitāla izmēra riska piemaksa (s_e) ir 2,28%.
15. Izmantojot Eiropas Centrālās bankas tīmekļvietnē www.ecb.europa.eu publicētos datus, Regulators konstatē, ka nefinanšu sabiedrībām *euro* valūtā izsniegto kredītu (ar sākotnējo termiņu ilgāku par pieciem gadiem; atlikumiem) gada vidējā procentu likme (r_{dm}) periodā no 2014.gada janvāra līdz 2021.gada jūnijam ir 2,48%.
16. Aizņemtā kapitāla izmēra riska piemaksa, ko piemēro komersants, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst mikrouzņēmumu vai mazo uzņēmumu kategorijai (s_d) (neatkarīgi no nozares), ir novērtēta, izmantojot Regulatora apkopotos datus par faktiskajām kredītu procentu likmēm, kas piemērotas kredītiem, kuri izsniegti siltumapgādes komersantiem investīcijām siltumapgādes pakalpojumu sniegšanai nepieciešamajos aktīvos. Novērtētā aizņemtā kapitāla izmēra riska piemaksa (s_d) ir 0,65%.
17. Izmantojot Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes apkopotos datus par patēriņa cenu inflāciju, patēriņa cenu gada vidējo (janvāris–decembris) pārmaiņu piecu iepriekšējo kalendāro gadu vidējā vērtība (PCI_{izm}) ir 1,70%.
18. Mikrouzņēmumu, mazo, vidējo vai lielāku uzņēmumu kategorijas nosaka Komisijas (ES) 2014.gada 17.jūnija Regulas Nr.651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par

² Aprēķinā izmantotās aktīvu beta koeficientu vērtības atrodamas EERP Ziņojuma 4.pielikumā (https://www.ceer.eu/documents/104400/7148345/C20-IRB-54-03a_Regulatory+Frameworks+Report+-+Annex+4.zip/3b8b6fdb-5af4-e06b-6d89-28e903d0d8db), “MS Excel” datnes *C20-IRB-54-03a_Annex 4 Regulatory Frameworks Report Chapter - 4.xlsx* darblapās “G TSO” un “G DSO”, 4.3.6.2.tabulā “*Betas in the regulation*”. Valstīm, kuras tabulā norāda vairākas beta koeficienta vērtības vai to intervālu, pirms dalībvalstu vidējā aktīvu beta koeficienta aprēķināšanas tika aprēķināta konkrētās valsts vidējā aktīvu beta koeficienta vērtība. Aprēķinā nav iekļauta Latvijas beta koeficienta vērtība, lai izvairītos no riņķveida atsaucēs radīšanas.

³ Aprēķinā izmantotās tirgus riska piemaksas vērtības atrodamas EERP Ziņojuma 4.pielikumā (https://www.ceer.eu/documents/104400/7148345/C20-IRB-54-03a_Regulatory+Frameworks+Report+-+Annex+4.zip/3b8b6fdb-5af4-e06b-6d89-28e903d0d8db), “MS Excel” datnes *C20-IRB-54-03a_Annex 4 Regulatory Frameworks Report Chapter - 4.xlsx* darblapās “E TSO”, “E DSO”, “G TSO” un “G DSO”, 4.3.3.1.tabulā “*Evaluating market risk premiums*”. Valstīm, kuras tabulā norāda vairākas tirgus riska piemaksas vērtības, pirms dalībvalstu vidējās tirgus riska piemaksas aprēķināšanas tika aprēķināta konkrētās valsts vidējās tirgus riska piemaksas vērtība. Aprēķinā nav iekļauta Latvijas tirgus riska piemaksas vērtība, lai izvairītos no riņķveida atsaucēs radīšanas.

- saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu 1.pielikuma 2.pantā minētās darbinieku skaita un finansiālās robežvērtības.
19. Atbilstoši likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta pirmajai daļai sabiedrisko pakalpojumu tarifus regulējamās nozarēs sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji aprēķina saskaņā ar noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku un pēc savas iniciatīvas vai Regulatora pieprasījuma iesniedz Regulatoram aprēķināto tarifu projektus kopā ar tarifu aprēķina projektā minēto tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu.
 20. Šobrīd spēkā ir Regulatora 2020.gada 20.augusta lēmums Nr.109 “Par kapitāla atdeves likmi dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu projekta aprēķināšanai”.
 21. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 70.panta trešajai daļai administratīvais akts ir spēkā tik ilgi, līdz to atceļ, izpilda vai vairs nevar izpildīt sakarā ar faktisko vai tiesisko apstākļu maiņu.
 22. Regulators 2021.gada 18.augustā saņēma akciju sabiedrības “Gasos” (turpmāk – AS “Gasos”) 2021.gada 18.augusta iesniegumu Nr.4-7-3/3109 un akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” (turpmāk – AS “Conexus Baltic Grid”) 2021.gada 18.augusta iesniegumu Nr.COR-N-2021/1859 ar viedokli un argumentiem par sagatavoto lēmuma projektu:
 - 22.1. par sagatavotā lēmuma projektu AS “Gasos” norāda, ka lēmuma projekts ir prettiesisks, Regulators nav ņēmis vērā nevienu no AS “Gasos” paustajiem argumentiem tiesvedībā lietā Nr.A43004420, pārkāpjot likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantā noteikto interešu aizstāvības, taisnīguma, atklātības, neitralitātes, vienlīdzīguma un proporcionalitātes principu, aizskarot gan komersantus, gan arī sabiedrisko pakalpojumu lietotājus;
 - 22.2. AS “Conexus Baltic Grid” norāda, ka Regulators ir pieļāvis kapitāla atdeves likmes pamatojuma patvaļīgus pieņēmumus, kas ir pretrunā Administratīvā procesa likuma 9.pantā un 67.panta otrās daļas 6.punktā noteiktajam, kā arī pretrunā likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 20.pantā un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regulas (EK) Nr.715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr.1775/2005 atcelšanu (turpmāk – Regula Nr.715/2009) 13.pantā noteiktajam;
 - 22.3. AS “Conexus Baltic Grid” iebilst pret kapitāla atdeves likmes apmēru un tās ietekmi uz sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju samērību, tostarp par likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantā noteiktā līdzsvara starp sistēmas operatora un sabiedrības likumiskajām interesēm sasniegšanu;
 - 22.4. AS “Conexus Baltic Grid” ir iebildumi par EERP Ziņojuma datu aktualitāti un atbilstību 2021.gada tirgus situācijai;
 - 22.5. AS “Conexus Baltic Grid” iebilst pret kapitāla atdeves likmes vērtēšanas pieeju un Regulatora pienākumu publicēt pietiekami detalizētu informāciju par tarifu veidošanos, metodiku un struktūru, kas ir saistīti ar infrastruktūru, kurai piemēro trešo personu regulētu piekļuvi;
 - 22.6. AS “Conexus Baltic Grid” ieskatā ar pašu kapitāla izmēra riska piemaksas piemērošanu tiek pārkāpts vienlīdzības princips;
 - 22.7. AS “Conexus Baltic Grid” ir iebildumi par inflācijas efekta iekļaušanu kapitāla atdevē un regulējamo aktīvu bāzes pārvērtēšanu.
 23. Regulatora padomes sēdē attālināti piedalījās AS “Conexus Baltic Grid” pilnvarotie pārstāvji un uzturēja iepriekš rakstiski izteikto viedokli un argumentus par šā lēmuma projektu.

Regulators secina

1. Izmantojot šā lēmuma konstatējošās daļas 9., 10., 12., 13. un 14.punktā norādītās rādītāju skaitliskās vērtības, saskaņā ar Metodikas 5.punktu aprēķinātā pašu kapitāla atdeves likme r_e ir:
 - 1.1. 7,29% komersantam, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst mikrouzņēmumu vai mazo uzņēmumu kategorijai;
 - 1.2. 5,01% komersantam, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst vidējo uzņēmumu vai lielāku uzņēmumu kategorijai.
2. Izmantojot šā lēmuma konstatējošās daļas 15. un 16.punktā norādītās rādītāju skaitliskās vērtības, saskaņā ar Metodikas 7.punktu aprēķinātā aizņemtā kapitāla atdeves likme r_d ir:
 - 2.1. 3,13% komersantam, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst mikrouzņēmumu vai mazo uzņēmumu kategorijai;
 - 2.2. 2,48% komersantam, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst vidējo uzņēmumu vai lielāku uzņēmumu kategorijai.
3. Izmantojot aprēķināto pašu kapitāla atdeves likmi un aizņemtā kapitāla atdeves likmi, kā arī šā lēmuma konstatējošās daļas 11. un 17.punktā norādītās rādītāju skaitliskās vērtības, saskaņā ar Metodikas 4.punktu aprēķinātā vidējā svērtā kapitāla atdeves likme reālā izteiksmē ir:
 - 3.1. 4,35% komersantam, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst mikrouzņēmumu vai mazo uzņēmumu kategorijai;
 - 3.2. 2,63% komersantam, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst vidējo uzņēmumu vai lielāku uzņēmumu kategorijai.
4. AS “Gasol” viedoklis, kas minēts šā lēmuma konstatējošās daļas 22.1.apakšpunktā, nav pamatots. Regulatora ieskatā, lēmums atbilst taisnīguma, atklātības, neitralitātes, vienlīdzīguma un proporcionalitātes principam, neaizskarot komersantu un attiecīgo sabiedrisko pakalpojumu lietotāju intereses. Ar noteikto kapitāla atdeves likmi tiek nodrošināta sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju samērīga peļņa, iespēja sniegt kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus un segt ekonomiski pamatotas izmaksas konkrētajā brīdī pastāvošās ekonomiskās situācijas kontekstā, tādējādi līdzsvarojot sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju un lietotāju intereses un nodrošinot lēmuma tiesiskumu un pamatotību. Papildus Regulators vērš uzmanību, ka Regulatoram nav pamata šajā administratīvajā procesā, nosakot jaunu kapitāla atdeves likmi, vērtēt AS “Gasol” tiesvedībā Nr.A43004420 paustos argumentus, ņemot vērā, ka tiesvedība turpinās un gala nolēmums minētajā lietā nav pieņemts.
5. Attiecībā uz šā lēmuma konstatējošās daļas 22.2.apakšpunktu Regulators vērš uzmanību, ka lēmuma pieņemšanas procesā saistībā ar aprēķina pozīcijām, kurās ir piešķirta iestādes rīcības brīvība, Regulators ir izvērtējis pieejamo informācijas avotu iespējamās alternatīvas, izvērtējot to lietderību, un secinājis, ka lēmumā izmantotā pieeja, tostarp izmantotie informācijas avoti, nodrošina objektīvi pamatotu un profesionālos spriedumos balstītu aprēķinu veikšanu, kas sasniedz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” mērķi. Jāuzsver, ka kapitāla atdeves likmes aprēķinā Regulators balstās tikai un vienīgi uz faktiskiem un pārbaudītiem tirgus datiem, tādējādi nodrošinot, ka regulēta komersanta darbība reprezentē ar ieguldījumiem saistītos riskus konkrētā nozarē. Aprēķina veikšanā Regulators izmanto vienīgi tos starptautiski atzītus datus un informācijas avotus, kas ataino faktisko un patiesībai atbilstošu informāciju, to nekorģējot. Tādējādi tiek nodrošināta lēmuma atbilstība Administratīvā procesa likumam, likumam “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” un Regulai Nr.715/2009.
6. Saistībā ar šā lēmuma konstatējošās daļas 22.3.apakšpunktā minēto Regulators norāda, ka Regulators ir izvērtējis kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas un tajā izmantojamo datu pieejas leģitīmo mērķi un atbilstību samērīguma principam. Lēmumā ir atspoguļots Regulatora pamatojums izmantotajiem datu avotiem, aprēķinot kapitāla atdeves likmi, kas

nodrošina sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju un lietotāju likumisko interešu līdzsvarošanu, kā tas ir minēts šā lēmuma secinošās daļas 4. un 5.punktā. Apstākļos, kad sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem ir iespēja strādāt ar peļņu, kas ir atbilstoša citās Eiropas Savienības dalībvalstīs regulēto komersantu peļņai, Regulatora ieskatā, nav pamata uzskatīt, ka Regulatora rīcība ir pretrunā samērīguma principam, nenodrošinot regulēto komersantu un lietotāju interešu līdzsvarošanu.

7. AS “Conexus Baltic Grid” viedoklis, kas minēts šā lēmuma konstatējošās daļas 22.4.apakšpunktā, nav pamatots. Regulators norāda, ka jāņem vērā kapitāla atdeves likmes un tās sastāvdaļu novērtēšanas specifika – regulatori šos rādītājus novērtē regulatīvajam periodam, kura garums praksē ir trīs līdz seši gadi un kura laikā kapitāla atdeves likmes parasti netiek pārskatītas, līdz ar to EERP Ziņojumā par 2020.gadu ir ietvertas kapitāla atdeves likmes sastāvdaļu vērtības, kas attiecīgajās valstīs ir spēkā arī 2021.gadā un vēlāk. Ievērojot minēto, Regulatoram nav racionāla pamata uzskatīt, ka izvērtējamajos apstākļos Regulatora pieeja nav pamatota vai ir prettiesiska.
8. Saistībā ar AS “Conexus Baltic Grid” iebildumiem, kas ietverti šā lēmuma konstatējošās daļas 22.5.apakšpunktā, Regulators vērš uzmanību, ka Metodika ietver pārskatāmus mehānismus un paredz detalizētu aprēķinu veikšanas metodoloģiju, skaidri norādot, kādā veidā tiek aprēķināta kapitāla atdeves likme. Savukārt, pieņemot administratīvo aktu, saskaņā ar Metodikas tiesisko regulējumu Regulators, veicot aprēķinus, pirmkārt, ņem vērā rādītājus, ko skaidri noteic Metodika, un, otrkārt, pamato noteiktu rādītāju izmantošanu vietās, kurās Metodika paredz iestādei zināmu rīcības brīvību, tādējādi nodrošinot nepieciešamo elastību, lai sasniegtu optimālāko rezultātu. Gan Regulatora lēmums, gan Metodika ir publiski pieejami, līdz ar to nav pamatots apgalvojums, ka Regulators nenodrošina detalizētas un pārskatāmas informācijas publicēšanu par tarifu veidošanos, metodiku un struktūru.
9. AS “Conexus Baltic Grid” viedoklis, kas minēts šā lēmuma konstatējošās daļas 22.6.apakšpunktā, nav pamatots. Regulators 2019.gadā, izstrādājot Metodikas grozījumus un veicot izpēti, secināja, ka komersanti, kas atbilst mikrouzņēmumu un mazu uzņēmumu izmēra kategorijai, atrodas atšķirīgos apstākļos no komersantiem, kas atbilst liela un vidēja izmēra kategorijai, attiecībā uz kapitāla piesaistīšanas izmaksu apmēru, līdz ar to izmēra riska piemaksas piemērošana šai komersantu izmēra kategorijai nodrošina vienlīdzīgu pieeju sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem. Papildus Regulators vērš uzmanību, ka Metodikas 5.punktā ietvertā tiesību norma skaidri noteic, kādā veidā piemēro formulā paredzēto mainīgo s_e , līdz ar to saistībā ar minētā lieluma piemērošanu iestādei nav paredzēta rīcības brīvība. Tas nozīmē, ka Regulators, ievērojot Administratīvā procesa likuma 7.pantu, nav tiesīgs, izdodot administratīvo aktu, patvaļīgi noteikt citu pieeju, nekā to paredz spēkā esoša tiesību norma, piemēram, komersanta lielumu noteikt, balstoties uz Eiropas Savienības komersantu datiem un to lielumu. Līdz ar to Regulatoram attiecībā uz šo lielumu nav jāizdara arī lietderības apsvērumi.
10. AS “Conexus Baltic Grid” viedoklis, kas minēts šā lēmuma konstatējošās daļas 22.7.apakšpunktā, nav pamatots. 2019.gadā apstiprināto Metodikas grozījumu mērķis bija nodrošināt, ka komersanti saņem un lietotāji sedz tādas kapitāla izmaksas, kas atbilst ieņēmumiem uz aktīvu izveidošanā faktiski ieguldītā kapitāla apjomu. RAB uzskaiti tarifu regulēšanas vajadzībām nosaka nozaru tarifu aprēķināšanas metodikas, kas ļauj sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem iekļaut RAB aktīvus to patiesajā vērtībā. Izvērtējot elektroenerģijas apgādes, dabasgāzes apgādes un universālā pasta pakalpojuma sniedzēju praksi aktīvu vērtības pārskatīšanā, Regulators secināja, ka šajās nozarēs aktīvu vērtība tiek regulāri pārvērtēta to patiesajā tirgus aizvietošanas vērtībā un pārvērtētā aktīvu daļa veido būtisku īpatsvaru kopējā regulējamo aktīvu bāzē, līdz ar to kapitāla atdeves likmes

piemērošana reālajā izteiksmē elektroenerģijas apgādes, dabasgāzes apgādes un universālā pasta pakalpojuma nozarē sasniedz Metodikas mērķi.

11. Regulatora ieskatā, kapitāla atdeves likme 4,35% apmērā komersantam, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst mikrouzņēmumu vai mazo uzņēmumu kategorijai, un 2,63% apmērā komersantam, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst vidējo uzņēmumu vai lielāku uzņēmumu kategorijai, saskan ar situāciju finanšu tirgos un adekvāti novērtē finansējuma piesaistes riskus, tādējādi nodrošinot iespēju dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram, dabasgāzes sadales sistēmas operatoram un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoram finansēt aizņēmumus, ieguldīt dabasgāzes sistēmas atjaunošanā un attīstībā, kā arī gūt samērīgu peļņu, vienlaikus nodrošinot lietotājiem iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām.

Saskaņā ar Regulatora 2018.gada 13.augusta lēmuma Nr.1/23 “Kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodika” 3.punktu, 4.2.apakšpunktu, 5., 6., 7., 8.punktu un 9.¹1.apakšpunktu, pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantu, 5.pantu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu un otro daļu un 20.panta pirmo daļu, kā arī Administratīvā procesa likuma 55.panta 2.punktu un 63.panta pirmās daļas 1.punktu,

padome nolemj:

1. noteikt kapitāla atdeves likmi dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai:
 - 1.1. 4,35% apmērā komersantam, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst mikrouzņēmumu vai mazo uzņēmumu kategorijai;
 - 1.2. 2,63% apmērā komersantam, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst vidējo uzņēmumu vai lielāku uzņēmumu kategorijai;
2. noteikt, ka šā lēmuma lemjošās daļas 1.punktā noteikto kapitāla atdeves likmi dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators piemēro, aprēķinot dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu projektu, kura spēkā stāšanās datums plānots 2022.gadā.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU